

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

WZF.7043.68.2019.TO

**Pan
Mariusz Kamiński**

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji,
Koordynator Służb Specjalnych**

uprzejmie informuję, że wpływają do mnie skargi funkcjonariuszy Policji, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Ochrony Państwa domagających się wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Wyrokiem z dnia 30 października 2018 r. (sygn. akt K 7/15) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 115a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 416, 650, 730, 1039, 1544 i 1669) w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Niniejszy wyrok wszedł w życie z dniem 6 listopada 2018 r. Z informacji Rzecznika wynika, że niniejszy wyrok do chwili obecnej nie został wykonany.

Pragnę zauważyć, że co do zasady, zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2019 r. poz. 161 ze zm. dalej: ustawa o Policji) policjant zwalniany ze służby otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe. Niekorzystne dla policjantów zasady naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop (art. 115a ustawy o Policji) zostały zakwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny w ww. wyroku zakresowym. Oznacza

to, że z systemu prawa wyeliminowany został pewien zakres znaczeniowy art. 115a ustawy o Policji. Jak wynika z uzasadnienia wyroku, „przyjęcie w art. 115a ustawy o Policji wskaźnika 1/30 części miesięcznego uposażenia policjanta oznacza, że wypłacanej policjantowi należności za jeden dzień niewykorzystanego urlopu nie można nazwać **rekompensatą ekwiwalentną**, co prowadzi do naruszenia "istoty" corocznego płatnego urlopu chronionego przez art. 66 ust. 2 Konstytucji.”. W takim zakresie Trybunał uznał normę prawną wynikającą z art. 115a za niezgodną z Konstytucją, ergo możliwe pozostaje zastosowanie ekwiwalentnego mechanizmu wypłaty policjantowi rekompensaty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy proporcjonalnie do wymiaru urlopu wypoczynkowego, wynikającego z treści art. 82 ustawy o Policji. Z obiegu prawnego wyeliminowana została określona, niekonstytucyjna norma prawna. Przepis pozostał w mocy.

Z poczynionych ustaleń wynika, że zaniechaniu ustawodawcy w wykonaniu przedmiotowego wyroku Trybunału towarzyszy wstrzymanie wypłat ekwiwalentu policjantom zwolnionym ze służby po 6 listopada 2018 r. W mojej ocenie praktyka taka, w zakresie, w jakim uniemożliwia skorzystanie z prawa do ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe odchodzącym ze służby policjantom narusza ich prawa i wolności obywatelskie, w tym w szczególności art. 66 ust. 2 Konstytucji.

Jednocześnie zauważyć należy, że identyczne przepisy istnieją w art. 188 ust. 1 pkt 2 i ust. 6 ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 828 ze zm.)¹ oraz w § 20 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie urlopów funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz.U. Nr 17 poz. 100 ze zm.)².

W świetle powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.)

¹ Na dzień 30 kwietnia 2019 r. w Sądzie Okręgowym w Warszawie pozostawało 16 spraw byłych funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu o zapłatę zaległej części ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

² Na marginesie należy zauważyć, że pismem z dnia 8 stycznia 2016 r. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego zwrócił się do Pana Ministra z prośbą o wszczęcie procesu legislacyjnego w celu zmiany art. 96 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, polegającej na dodaniu ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego ustala się w wysokości 1/21 miesięcznego uposażenia, należnego na ostatnio zajmowany stanowisku służbowym.”.

Na dzień 14 marca 2019 r. Centralne Biuro Antykorupcyjne nie otrzymało informacji na temat sposobu wykorzystania ww. propozycji zmian legislacyjnych.

zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie zwłoki w podjęciu inicjatywy ustawodawczej, w celu wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego oraz powodów wstrzymania wypłaty ekwiwalentu funkcjonariuszom odchodzącym ze służby w Policji po 6 listopada 2018 r.

Jednocześnie uprzejmie proszę o wskazane liczby zainicjowanych przez policjantów (zwolnionych po dniu 6 listopada 2018 roku) postępowań sądowych (w tym sądów i sygnatur) o wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.